

harmonie is door geen mensch ooit te bereiken. Zet verschillende soorten van bloemen bij elkaar in een vaas en ge komt slechts tot enkele combinaties, die uw aesthetisch gevoel bevredigen, of s c h o o n elk dier bloemen op zichzelf mooi is; met kleurcontrasten durft ge het zelfs nauwelijks aan! Waarom? Als het gekweekte bloemen zijn, omdat de natuur in elk van hen geforceerd is. Als het wilde bloemen zijn, omdat zij uit hun natuurverband gerukt zijn; in een veldboekje doen de bloemen anders dan op dat veld zelf.

pikanterie, de overdrijving, die bij den bouw in de stad, in de beweeglijke gewelrij, op haar plaats is, hoort in den landhuisbouw niet thuis. Hét karakteristieke element in den landhuisbouw moet zijn: de rust.

Ik gaf deze beschouwing omdat Hanrath zich volop rekenschap blijkt gegeven te hebben van de genoemde eischen, en zich daardoor als een serieus en fijngevoelig kunstenaar heeft doen kennen.

Vervolgen wij nog even de geschiedenis van... zijn landhuisbouw. Want wel heeft Hanrath eenige stadswonhuizen,

AFB. 4. NUTSSCHOOL TE EINDHOVEN, GEBOUWD IN 1914.

Ook de stemming-voortbrengende licht- en schaduwwerking in het landschap maakt ons aandachtig, doet het kleine verwerpelijk achten, en den gevoeligen bouwmeester streven naar eenvoud in de schaduwwerking van zijn schepping.

Het besef van de lichtverstoobarheid der harmonie in de natuur, — waarin geen dissonanten voorkomen —, dwingt den landhuisbouwer tot bescheidenheid, pretentieloosheid, tot het vermijden van buitensporigheden, die licht aanleiding zouden geven tot disharmonie. Het gedurfde, de

kleine kantoorgebouwen en scholen gebouwd (— onder welke laatsten de in 1914 gebouwde Nutsschool met Hoofdonderwijzerswoning te Eindhoven, — zie afb. 4 —, het best geslaagd mag heeten, daar deze school in al haar eenvoud een karaktervol gebouw van uitstekende verhoudingen geworden is, zonder stugheid doch ook zonder overdreven vriendelijkheid —), maar zij vormen slechts eenvoudig toe bereide en onpikante tusschengerechten vergeleken bij zijn welverzorgde en zeer smakelijke hoofdschotel(s): de landhuizen.